

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Hout - insectenaantasting - niet-schadelijke insecten

31-05-2022

Inhoudsopgave

Introductie	3
-----------------------	---

Introductie

Sommige insecten in hout vragen niet om bestrijding. Het gaat om soorten die met het hout uit het bos zijn meegekomen. Ze komen voor in hout dat nog niet zo lang geleden in gebouwen is verwerkt, maar vaak ook in hardhout dat je naar binnen haalt.

Deze tabel hoort bij het artikel Hout - insectenaantasting en -bestrijding.

Niet-schadelijke insecten (geen bestrijding nodig)

Soort insect

Kenmerken insect

Kenmerken schade

Belangrijkheid schade

Volwassen insect

Larve

Boormeel

Boorgangen

Uitvliegopeningen

Aantastbare houtsoorten

Hardnekkigheid

Tegenmaatregelen

Boktorren (meerdere soorten, anders dan huisboktor) (Cerambycidae)

uiterlijk verschilt per soort (veelal bruin of zwart gekleurd, dikke dijen en opvallend lange voelsprietten); aangetroffen exemplaren vaak afkomstig uit hardblokken

maximaal 30 mm lang; wit; recht; opvallende, diepe groeven in lichaam; donkerbruine kaken

veelal geen; soms grove houtspaanders in boorgangen

weinig, ver van elkaar liggend; zichtbaar op zaagzijden

ovaalvormig; grootste middellijn veelal 6–10 mm

loof- en naaldhoutsoorten

aantasting ontstaat in staande en gevelde bomen; na verzagen en verwerken kunnen enkele exemplaren enige tijd overleven en uitvliegen; aantasting gaat alleen door in de bast

geen, alleen verwijdering van bast(resten)

Houtwespen (Urocerus gigas en Sirex juvencus)

18–35 mm lang (soms veel kleiner); metaalglanzend blauwzwart gekleurd, soms met geel achterlijf; dan wel geel of roodachtig geel gekleurd, soms met in het midden een zwarte band; aangetroffen exemplaren vaak afkomstig uit haardblokken

tot 30 mm lang; geelachtig wit; recht; duidelijke groeven in lichaam; donkerbruine doorn aan uiteinde (onder loep)

grof, vast opeengepakt; zit goed vast in boorgangen

weinig, ver van elkaar liggend; gangen onopvallend door vast opeengepakt boormeel daarin

perfect rond; ø 4–10 mm; na verzagen van het hout ontstaan op de zaagsnede schuin doorsneden boorgangen die lijken op de ovale uitvliegopeningen van huisboktor (zie tabel 1) en andere boktorren (in deze tabel)

spint- en kernhout van naaldhoutsoorten

aantasting ontstaat in staande en pas gevelde bomen; sterft vanzelf na droging en verzaging van het hout; enkele exemplaren kunnen nog enige tijd overleven en uitvliegen, maar ze kunnen hout niet opnieuw aantasten

geen

'Zachte houtwormkever (of fijnharige knaagkever) (Ernobius mollis)

4–6 mm lang; roodachtig bruin; lange voelspriet (onder loep); kop, hals- en dekschilden dicht behaard (onder loep)

tot 6 mm lang; geelachtig wit; licht gekromd (c-vorm); harig uiterlijk (onder loep)

tweekleurig, met meer donkere dan lichtere deeltjes; korrelig gevoel; met bolvormige deeltjes (onder loep)

netwerk van korte gangen (niet dieper dan 15 mm) in bast en direct daaraan grenzend spint

cirkelvormig; ø 1,5–2 mm; enkele in bast, nog minder in direct daaraan grenzend spint

bast van naaldhoutsoorten

sterft vanzelf (vaak binnen enkele jaren) na vertering van de bast

geen, alleen verwijdering van bast(resten)

Schorskevers (of ambrosiakevers) (Scolytidae, Platypodidae en Lymexylonidae)

vrijwel altijd afwezig

vrijwel altijd afwezig

geen

loodrecht op vezelrichting; recht; sommige gangen met enkele korte zijgangen (nissen); zichtbaar na verzagen van het hout; gangen en omliggend hout vaak donker verkleurd

cirkelvormig; ø 1–2 mm

spinhout, en soms ook kernhout, van loof- en naaldhout, veelal tropische houtsoorten

aantasting ontstaat in pas gevelde, saprijke bomen; sterft vanzelf na droging en verzaging van het hout

geen